

ITS Ronde tafel Human Behaviour

TERMS OF REFERENCE

Ilse Harms, Diana Vonk Noordegraaf, Matthijs Dicke
DITCM INNOVATIONS | WWW.DITCM.EU
9-11-2015
VERSIE 1. 5

ITS Ronde tafel Human Behaviour

1. CONTEXT

De Ronde tafel Human Behaviour is één van de thematische tafels die wordt georganiseerd rondom de randvoorwaarden voor smart mobility en ITS (connected systemen, coöperatieve systemen en automatisering van de rijtaak). Consultatie van de markt en overheid heeft opgeleverd dat het zeer wenselijk is om op één plaats in Nederland de dialoog te voeren over randvoorwaarden om de transitie naar Smart Mobility en ITS te versnellen. Daarnaast is het wenselijk om bijeenkomsten te organiseren, inhoudelijke discussies te voeren en keuzes te maken met betrokken marktpartijen, overheden, kennisinstellingen en belangenorganisaties. Belangrijke randvoorwaardelijke onderwerpen worden daarom met ingang van april 2015 gedeeld en besproken door markt, kennisinstellingen, overheden en belangenorganisaties tijdens de Landelijke ITS Ronde tafels. Een herkenbare plaats en tijd waarop we iedere keer de verbinding met elkaar maken. Dat is belangrijk voor de doorontwikkeling en toepassing van Smart Mobility en ITS in Nederland maar ook internationaal, waar we onze gezamenlijke ambities willen realiseren.

Op dit moment zijn er in totaal zijn er zes Ronde tafels:

- Dutch Profiles (standaardisatie tafel)
- Architecture
- Human Behaviour
- Security
- Legal
- Effects on Traffic Management

Momenteel zijn de tafels “Deployment van C-ITS” en “Deployment van Automation” in oprichting. Zie voor meer informatie alle vrijgegeven resultaten en nieuwsbrieven van de Landelijke ITS Ronde tafels <http://www.ditcm.eu/its-round-tables>

De Ronde tafels zijn een samenwerking tussen DITCM, Connecting Mobility, Beter Benutten, AutomotiveNL en Connekt. DITCM is de trekker en procesmanager voor de ronde tafels namens deze partijen en staat aan de lat voor de organisatie en facilitering van de ITS Ronde tafels en de afstemming tussen de tafels onderling.

De Ronde tafel is de plaats waar gezamenlijke gedragen inhoudelijke resultaten, kennis en ervaringen gedeeld worden en vertaald worden in concrete producten die Nederlandse partijen kunnen gebruiken bij de implementatie van ITS oplossingen. Zie voor voorbeelden Producten van de ITS Ronde tafel Human Behaviour 2015. Omdat er behoefte is om deze resultaten op bestuurlijk niveau vast te stellen, is er in aanvulling op de ITS Ronde tafels een landelijke ‘Strategische C-ITS Board’ ingericht waarin de resultaten van de Ronde tafels worden vastgesteld zodat zij landelijk gaan gelden. De strategische C-ITS Board laat zich adviseren door een Tactische C-ITS Board, die als (tactisch) intermediair tussen de verschillende tafels(operationeel) en de regiegroep (strategisch) opereert.

2. ROL en DOELSTELLING

De ITS Ronde tafel Human Behaviour heeft drie doelen:

- 1) Het bundelen en delen van de body of knowledge (kennis en ervaring) op het thema Human Behaviour binnen ITS waarmee de uitrol van ITS in Nederland versneld wordt.
- 2) Richting geven aan de thema's die aandacht en uitwerking behoeven op het thema Human Behaviour binnen ITS.
 - a. Ingaan op de vraag hoe gedrag volwaardig onderdeel in het primaire ontwikkelproces wordt bij marktpartijen op het gebied van ITS.
- 3) Eén overlegstructuur Human Behaviour en Smart Mobility

De ITS Ronde tafel Human Behaviour faciliteert en geeft richting aan bestaande en nieuwe initiatieven op basis van bestaande en nieuw ontwikkelde kennis en ervaring. Dit wordt gestimuleerd door identificeren, prioriteren, afstemmen, besluiten, adviseren, uitwerken, signaleren, stimuleren en coördineren.

Hieronder worden ter illustratie een aantal voorbeelden genoemd van de rol die deze Ronde tafel vervult.

Body of knowledge:

- Ervaringen tussen projecten uitwisselen (body of knowledge gebruiken in discussies en ontsluiten in een State of Practice)
- Kennis bundelen (State of the art en daarmee de body of knowledge opbouwen)
- Identificeren van kennislacunes en deze nieuwe kennis (laten) ontwikkelen
- Nieuwe ontwikkelingen identificeren (bijvoorbeeld uit de Europese initiatieven)
- Ontwikkelen van randvoorwaarden, standaarden, werkwijzen, methodieken en afspraken (zoals indicatoren voor het meten van rijgedrag voor in bestaande of nieuwe initiatieven)

Richting geven:

- Stimuleren dat bepaalde kennisvragen worden opgepakt in nieuwe projecten
- Afstemmen met experts in Nederland welke randvoorwaarden, standaarden, werkwijzen, methodieken en afspraken landelijk gaan gelden
- Coördineren van de positionering van het onderwerp human behaviour binnen de transitie van connected en coöperatieve diensten
- Meegeven van resultaten van de Ronde tafel en adviseren over human behaviour vanuit een project via de Ronde tafel richting overheid en andere partijen of bijvoorbeeld vanuit de Ronde tafel richting projecten
- Het vroegtijdig signaleren en – indien nodig - beslechten van spanning tussen kennisontwikkeling, te maken landelijke afspraken en het ontwikkelproces bij marktpartijen op het gebied van ITS

Producten van de ITS Ronde tafel Human Behaviour 2015

In overleg met de tafel wordt vastgesteld welke concrete resultaten de tafel in 2015 wil realiseren. De omvang en diepgang is gerelateerd aan de behoefte vanuit de deelnemers van de tafel en de implementatieprojecten waarin zij deelnemen. De verwachting is dat de tafel dit jaar in ieder geval gaat opleveren:

- Terms of reference over de ITS Ronde tafel Human behaviour

- Een overzicht van internationale initiatieven relevant voor de ITS Ronde tafel Human Behaviour
- Een overzicht van Nederlandse lopende en toekomstige projecten waarin Human Behaviour een rol speelt
- Kennisagenda zelfrijdende auto
- Notitie met standaard indicatoren voor rijgedrag
- Notitie over de rol van overheid en markt bij de user experience van consumenten van apps
- Notitie over verkeersveiligheid
- Inhoudelijke antwoorden op vragen gesteld aan de vraagbaak Human Behaviour

Scope

Deze Ronde tafel behandelt uitsluitend onderwerpen op het thema Human Behaviour binnen ITS. Onder ITS worden connected systemen, coöperatieve systemen en coöperatieve automation verstaan. Het gaat nadrukkelijk niet om standalone automation. Human Behaviour moet hierbij worden gezien in de breedte, waar zowel het gedrag van weggebruikers en de informatieverwerkingscapaciteit onder valt (Human Factors) als de kant van de (sociale) beïnvloeding (gedragsverandering door bijvoorbeeld overtuigen, belonen en informatie) onder valt. Human Behaviour onderwerpen zijn onder andere de Human Machine Interaction, rijgedrag, gebruikersgedrag/hoe is het gebruik van applicaties, opvolggedrag informatie etc.

Deelnemers zijn sleutelfiguren in de eigen organisatie en vertegenwoordigen hun organisatie. De focus ligt op Nederlandse initiatieven. Onder initiatieven worden alle acties van de betrokken marktpartijen, overheden, kennisinstellingen en belangenorganisaties die raken aan het thema Human Behaviour binnen ITS bedoeld zoals projecten, programma's, beleidsdocumenten, kennisagenda's, samenwerkingsinitiatieven, etc. Alle diensten en systemen binnen het thema Human Behaviour binnen ITS worden beschouwd ongeacht de doelen waarvoor de systemen zijn ontwikkeld. Het gaat hierbij dus om diensten en systemen ter verbetering van de verkeersveiligheid, doorstroming, milieu, gebruiksvriendelijkheid en comfort en kostenbesparingen. Onderwerpen die buiten dit thema vallen maar wel aandacht verdienen worden neergelegd bij de andere Ronde tafels.

3. ORGANISATIE en PROCES

Organisatie en facilitering ITS Ronde tafel Human Behaviour

De organisatie en facilitering van de ITS Ronde tafel Human Behaviour wordt met een kernteam van drie personen ingevuld. Connecting Mobility, in persoon van Ilse Harms, is de voorzitter van de Ronde tafel. DITCM in de personen van Diana Vonk Noordegraaf en Matthijs Dicke ondersteunen de voorzitter bij de inhoudelijke voorbereiding en uitvoering van de Ronde Tafels. Daarnaast verzorgt DITCM de realisatie en vastlegging van een aantal producten van de Ronde tafel (randvoorwaarden, standaarden, werkwijzen, methodieken en afspraken) en verzorgt zij de disseminatie. Hierbij wordt actief de hulp ingeschakeld van de vijf faciliterende partijen, gezaghebbende experts en de deelnemers aan de ronde tafels.

Samenstelling deelnemers Ronde tafel

- Deelnemers aan de Ronde tafel zijn afkomstig uit betrokken marktpartijen, overheden, kennisinstellingen en belangenorganisaties.

- De Ronde tafel streeft naar continuïteit in de samenstelling van deelnemers om gezamenlijk het proces mee door te maken bestaande uit een evenwichtige mix van vertegenwoordigers van marktpartijen, overheden, kennisinstellingen en belangenorganisaties.
- Deelnemers zijn ofwel actief uitgenodigd ofwel hebben zij zichzelf aangemeld.
- Deelnemers zijn experts, belanghebbend marktpartij/serviceprovider of vertegenwoordiging uit projecten op het gebied van human behaviour en ITS.

In de bijlage is de meest recente lijst deelnemers aan de ITS Ronde tafel human behaviour opgenomen.

Procesafspraken deelnemers Ronde tafel

- Er worden geen organisaties uitgesloten van deelname.
- Deelnemers zitten aan tafel namens hun organisatie en niet op persoonlijke titel.
- In principe geldt een maximum van één persoon per organisatie, tenzij er sterke redenen zijn om daar van af te wijken.
- Deelnemers hebben een open en transparante houding.
- Deelnemers leveren een actieve en constructieve inhoudelijke bijdrage.
- Deelnemers houden er rekening mee dat alle informatie vastgelegd en verspreid wordt.

Sturingslijn

DITCM heeft een faciliterende rol voor de gehele organisatie en proces ten opzichte van de (andere) randvoorwaardelijke tafels en de interactie met lopende projecten en initiatieven.

Vergaderfrequentie en locatie

In principe wordt er 3 tot 4x per jaar vergaderd op vrijdag, waar mogelijk aansluitend op de bijeenkomsten van Beter Benutten. De vergaderlocatie is Rijkswaterstaat Westraven Utrecht.

Agendering onderwerpen, stukken en verslaglegging

De Ronde tafel bepaalt de agenda. Deze wordt het kernteam (=schrijfteam) opgesteld. Onderwerpen voor de agenda kunnen bij de secretaris worden aangedragen.

De volgende planning wordt nagestreefd:

4 weken voor overleg:	Uitvraag voor onderwerpen (deelnemers Ronde tafel).
3 weken voor overleg:	Voorbespreken agenda door kernteam.
2 week voor overleg:	Verspreiden agenda en stukken aan deelnemers.
1 week na overleg:	Verspreiden notulen.

De secretaris zorgt voor de verslaglegging en het verspreiden van de agenda en vergaderstukken. Het verslag is open beschikbaar via de DITCM-website.

Bijlage Deelnemers ITS Ronde tafel Human Behaviour

Achmea	Adriaan		Heino
ANWB	Chris		Hottentot
ARCADIS	Hessel	de	Jong
ARS T&TT	Alexander		Jobsis
Connecting Mobility (Voorzitter)	Ilse		Harms
Connekt	Marije	de	Vreeze
De Verkeersonderneming	Gerard		Eijkelenboom
DITCM Innovations	Diana		Vonk Noordegraaf
DITCM Innovations	Joëlle	van den	Broek
DITCM Innovations	Matthijs		Dicke
Fontys Hogescholen	Henk		Lupker
Green Concepts	Stefan		Groenendal
MAPtm	Jaap		Vreeswijk
Maverick	Rick		Baggermans
Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Beter Benutten Gedrag, DGB	Gwenda		Zuurbier
Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Beter Benutten ITS, DGB	Melle		Vroom
Ministerie van Infrastructuur en Milieu, KiM	Nina		Schaap
Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Verkeersveiligheid, DGB	Maarten		Ederveen
MuConsult	Raymond		Hoogendoorn
OC Mobility Coaching	Rien	van der	Knaap
Plannerstack	Martin		Jansen
Provincie Noord-Brabant	Bram		Hendrix
Rijksuniversiteit Groningen	Karel		Brookhuis
Rijkswaterstaat, WVL, Veiligheidsmanagement en verkeersveiligheid	Willem		Vermeulen
Rijkswaterstaat, WVL, Wegverkeer en benutten	Chantal		Merkx
SWOV	Agnieszka		Stelling
Technische Universiteit Delft	Chris		Dijksterhuis
TomTom International b.v.	Jasper	van	Hemert

TrafficQuest	Isabel		Wilmink
TRAXPERT	Tom	van de	Ven
University of Twente	Marieke		Martens
V-tron	Wim		Vossebelt
XTNT	Gerard		Tertoolen